

POSTANOWIENIE

28 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 28 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Banku AG w W.
przeciwko K. S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 9 września 2022 r., I ACa 270/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[wr]

UZASADNIENIE

K. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 września 2022 r. Uzasadniając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.: art. 385¹ § 2-3 k.c. w zakresie jego stosowania przy ocenie możliwości uznania za nieważną umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej, w sytuacji, gdy bank nie przedstawia kredytobiorcy harmonogramu spłat kredytu, uniemożliwiając dokonanie oceny opłacalności zawarcia umowy. W ocenie skarżącego wykładni i ujednolicenia linii orzeczniczej wymaga także wzajemna relacja między art. 385¹ § 1-3 k.c. w zw.

z art. 58 § 2 i 3 k.c., co jego zdaniem jest widoczne już przy porównaniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku oraz treść skargi kasacyjnej. Odwołał się również do przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a oczywistą zasadność skargi wyjaśnił naruszeniem wskazanych w podstawach kasacyjnych przepisów prawa procesowego, tj.: art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 156¹ w zw. z art. 227 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Warunkiem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wystarczające odwołanie się przez skarżącego do przyczyny z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ze wskazaniem przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości. Niezbędne jest określenie zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

Skarżący ograniczył się do wskazania przepisów, które jego zdaniem wymagają wykładni, ale nie przedstawił na czym polegają wątpliwości oraz nie opisał rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów powszechnych, czy judykaturze Sądu Najwyższego. Uzasadnienie tej przyczyny kasacyjnej nie może opierać się na jedynie na odmiennym poglądzie skarżącego w relacji do motywów zaskarżonego wyroku. Potrzeba wykładni przepisów powstaje bowiem w sytuacji, w której brzmienie określonych regulacji jest niejasne i wątpliwe albo na tle konkretnego przepisu brakuje jednolitej czy też ustalonej linii orzeczniczej. Takich argumentów skarga kasacyjna nie zawiera. W szczególności, że powołane przez skarżącego przepisy prawa materialnego były już przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, czego skarżący nie uwzględnił. Punktem odniesienia dla „ujednoczenia linii orzeczniczej sądów” powinny być wypowiedzi judykatury –

odmienne w stanach faktycznych nieróżniących się od siebie w relewantny prawnie sposób – których skarga kasacyjna nie zawiera (zob. postanowienie SN z 20 lipca 2023 r., I CSK 4585/22).

Powołane wątpliwości interpretacyjne nie mają również uniwersalnego charakteru. Skarżący w istocie pyta bowiem o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy oraz polemizuje z nim. Skarga kasacyjna ukształtowana natomiast została jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadnioną, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa. Zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* dla każdego prawnika, który bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (zob. postanowienie SN z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom (zob. postanowienia SN: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, i z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 730/17). Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22).

Uzasadnienie skargi kasacyjnej nie przekonuje, że Sąd Apelacyjny naruszył prawo procesowe w sposób, który przekłada się na konieczność uchylenia lub zmiany zaskarżonego orzeczenia. Ocena i stanowisko Sądu drugiej instancji mieści się w granicach przyznanej swobody i nie prowadzi do wniosku, że zaskarżony wyrok jest oczywiście sprzeczny z prawem, a skarga kasacyjna oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powinien koncentrować się na wykazaniu oczywistej zasadności skargi, a nie na odwołaniu się lub powtórzeniu podstaw kasacyjnych, choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22). Nie wystarczy zatem ponowne powoływanie zarzutów z podstaw kasacyjnych. Mimo, że argumenty te mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada wyłącznie wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania. Nie analizuje ani podstaw kasacyjnych, jak też i ich uzasadnienia. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Skoro zatem wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, a przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania, to oba te elementy muszą być przez skarżącą stronę wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. Stanowią one oddzielne wymagania skargi, które spełniają różne funkcje i muszą być spełnione odrębnie (zob. postanowienie SN z 27 listopada 2020 r., I CSK 403/20). Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący w skróconej postaci odwołał się jedynie do zarzutów kasacyjnych naruszenia przepisów postępowania, co nie przekonuje o oczywistej zasadności skargi.

Należy zwrócić również uwagę, że formułowane w ramach drugiej podstawy kasacyjnej zarzuty naruszenia art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c., art. 286 k.p.c. i art. 156¹ w zw. z art. 227 k.p.c., związane są z zaaprobowaniem przez Sąd Apelacyjny czynności dowodowych Sądu pierwszej instancji. Skarga kasacyjna wnoszona jest

od wyroku sądu drugiej instancji i podnoszone w niej zarzuty procesowe muszą odnosić się do uchybień tego sądu. Możliwość powoływania w ramach tych zarzutów przepisów postępowania przed sądem pierwszej instancji, wymaga jednak powiązania ich z naruszeniem odpowiednich przepisów dotyczących postępowania apelacyjnego, np. art. 378 § 1 lub art. 382 k.p.c. Wyjątek stanowi sytuacja, w której przepis postępowania przed sądem pierwszej instancji miałby być odpowiednio stosowany w drugiej instancji (art. 391 § 1 k.p.c.), ponieważ wówczas chodziłoby o naruszenie przepisu postępowania, który przy załatwianiu sprawy był stosowany (także) przez sąd drugiej instancji (zob. wyrok SN z 25 stycznia 2019 r., IV CSK 539/17). Skoro skarga kasacyjna pozwanego wymogów tych nie spełnia, nie może być oczywiście uzasadniona.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

[wr]

[ms]